

แผนบริการเฉพาะครอบครัว : กรณีศึกษาเด็กหูหนวกแรกเกิด – 6 ปี

ชิตารัตน์ นงศ์ทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชางานบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2546

ISBN. 974-04-4044-4

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

แผนบริการเฉพาะครอบครัว : กรณีศึกษาเด็กหูหนวกแรกเกิด-6 ปี (A CASE STUDY OF INDIVIDUALIZED FAMILY SERVICE PLANS FOR DEAF CHILDREN NEWBORN-6 YEARS)

ชิตารัตน์ นงค์ทอง 4337629 RSRS/M

ศศ.ม.(งานบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : จิตประภา ศรีอ่อน, ศศ.ม. (ความผิดปกติทางการสื่อความหมาย), Ph.D.(Deaf Studies), วิไล กุศลวิศิษฐ์กุล, วท.ม.(ชีวสถิติ), อรอนงค์ สงเจริญ, วท.ม.(จิตวิทยาสังคม)

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการจัดทำแผนบริการเฉพาะครอบครัวสำหรับเด็กหูหนวกแรกเกิด-6ปี

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ได้จากวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง คือ ครอบครัวเด็กหูหนวกและลูกหูหนวกแรกเกิด-6 ปี จากครอบครัวที่เข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูลูกหูหนวก ที่วิทยาลัยราชสุดา ในวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2545 ที่มีความสมัครใจ และมีเวลาเข้าร่วมจัดทำ IFSP ตลอดกระบวนการ จำนวน 3 ครอบครัว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ แบบบันทึก แบบประเมิน และแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการจัดทำแผนบริการเฉพาะครอบครัวสำหรับเด็กหูหนวก แรกเกิด - 6 ปี ทั้ง 3 ครอบครัว มีกระบวนการทั้งหมด 8 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการให้ความรู้แก่ครอบครัวเด็กหูหนวก (Education for Deaf Family) ขั้นตอนการค้นหาครอบครัว (Finding case) ขั้นตอนการพบปะพูดคุยครั้งแรก (Initial Contact) ขั้นตอนการตรวจประเมิน (MDT Evaluation) ขั้นตอนการเตรียมประสานงานจัดตั้งทีม (IFSP Interim) ขั้นตอนการประชุมจัดทำแผน (IFSP Meeting) ขั้นตอนการเริ่มบริการ (IFSP Begin) และขั้นตอนการทบทวนแผน (IFSP Review) สำหรับปัญหาอุปสรรคในการจัดทำ IFSP ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ครอบครัวยังมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นน้อย ลักษณะการให้บริการเป็นแบบผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้นำในการวางแผนการบริการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ ควรมีการจัดทำ IFSP สำหรับเด็กหูหนวกและเด็กที่มีความพิการทุกประเภทในประเทศไทย โดยเน้นให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการบริการทุกขั้นตอน และสร้างสัมพันธภาพระหว่างทีมในการจัดทำ IFSP ให้อยู่ในระดับการประสานความร่วมมือกัน (Collaboration) โดยมีผู้ประสานงานบริการ (Service Coordinator) ที่มีคุณสมบัติในการประสานงานและบริหารจัดการการบริการที่ดี ทำหน้าที่ในการประสานงานต่างๆ เพื่อให้ได้แผนบริการที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับปัญหา / ความต้องการของครอบครัวแต่ละครอบครัว

คำสำคัญ : หูหนวก / แผนบริการเฉพาะครอบครัว

153 หน้า. ISBN. 974-04-4044-4

A CASE STUDY OF INDIVIDUALIZED FAMILY SERVICE PLANS FOR DEAF CHILDREN NEWBORN-6 YEARS

TIDARAT NONGTHONG 4337629 RSRS/M

M.A. (REHABILITATION SERVICE FOR PERSONS WITH DISABILITIES)

THESIS ADVISORS : JITPRAPA SRI-ON, Ph.D. , WILAI KUSOLVISITKULL, M.Sc. , ORN-ANONG SONGCHAROEN, M.Sc.

ABSTRACT

This study is a qualitative study. The instruments used for data collecting were informal interviews, data recording forms, questionnaires and evaluation forms. The objective was to study the process of the Individualized Family Service Plans (IFSP) for families of deaf children with age range from newborn to 6 years. The subjects were derived from specific sampling. Three families were selected from those who participated in the seminar on how to raise deaf children organized by Ratchasuda College on August 18, 2002. The three families were those who could participate in the whole process of the study.

We found that the IFSP consists of 8 steps which are: 1.Educating the families; 2.Finding cases; 3.Initial contact with the families; 4.Multidisciplinary Team (MDT) evaluation; 5.IFSP interim; 6.IFSP meeting; 7.Beginning to provide services; and 8. IFSP review.

The problem found in IFSP for these families is that the families did not fully participate in the IFSP process. The professionals were key persons in making plans for the families. Suggestions derived from this study are : there should be IFSP for families of children with all types of disabilities; families should play important roles in the whole process; and there should be a service coordinator who can collaborate with families and all related persons so that the plan can fulfill the needs of each family.

KEYWORDS : DEAF / IFSP / INDIVIDUALIZED FAMILY SERVICE PLANS

153 P. ISBN. 974-04-4044-4